

спеціалістів — від розробників до цифрових стратегів — жодна трансформація не буде сталою. Співпраця з міжнародними освітніми платформами, створення державних ІТ-грантів для ветеранів і внутрішньо переміщених осіб може забезпечити інклюзивний розвиток цифрової економіки. Крім того, адаптація успішного зарубіжного досвіду цифрової модернізації дозволить уникнути критичних помилок та прискорити процес відновлення.

Таким чином, діджиталізація трансформує антикризові стратегії інноваційного бізнесу, надаючи інструменти для адаптації, зростання та конкурентоспроможності. У повоєнній Україні цей процес може стати основою економічного відродження, якщо супроводжуватиметься скоординованою підтримкою держави та приватного сектору.

Література

1. Бринйольфссон, Е., & МакАфі, А. (2023). Друга ера машин: робота, прогрес і процвітання в епоху блискучих технологій. Київ: Наш Формат.
2. Європейська економічна комісія ООН. (2024). Цифрова трансформація для повоєнного відновлення: уроки для Східної Європи. Женева: Видавництво ООН.
3. Тапскотт, Д., & Тапскотт, А. (2025). Блокчейн-революція: як технології змінюють бізнес і суспільство. Львів: Видавництво Старого Лева.

УДК 330.675

Свергун І.М., здобувач PhD
Хаустова Є.Б., науковий керівник, д.е.н., професор
Київський національний університет
технологій та дизайну

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ТА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ ІКТ У ПОВОЄННІЙ УКРАЇНІ

У період повоєнного відновлення України антикризове управління набуває особливого значення для забезпечення сталого розвитку економіки, зокрема у сфері інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Сектор ІКТ є одним із ключових драйверів інноваційного підприємництва, адже він здатен швидко адаптуватися до змін, генерувати нові рішення та сприяти економічному зростанню. Антикризове управління у цій сфері передбачає комплекс заходів, спрямованих на подолання фінансових, організаційних та технологічних викликів, що виникають у постконфліктний період.

Одним із основних напрямів розвитку інноваційного підприємництва в ІКТ є створення сприятливого середовища для стартапів. За даними досліджень [1], впровадження інноваційних технологій, таких як штучний інтелект, хмарні обчислення та блокчейн, може значно прискорити відновлення економіки шляхом залучення інвестицій та підвищення конкурентоспроможності українських ІТ-продуктів на глобальному ринку. Однак для цього необхідно вирішити проблему дефіциту кваліфікованих кадрів, що загострилася через міграційні процеси під час війни.

Другим важливим аспектом є державна підтримка антикризових стратегій. У повоєнний період доцільно впроваджувати податкові пільги, грантові програми та державно-приватне партнерство для стимулювання ІКТ-підприємств [2]. Прикладом успішної реалізації подібних ініціатив є діяльність Ізраїлю, де державна підтримка ІТ-сектору сприяла його стрімкому розвитку після криз.

Третім напрямом є підвищення стійкості ІКТ-підприємств до ризиків шляхом цифровізації бізнес-процесів. Дослідження [3] показують, що компанії, які активно використовують автоматизацію та аналітику даних, демонструють кращі результати в умовах нестабільності.

Крім того, важливу роль відіграє розвиток інфраструктури для підтримки інновацій: технопарки, акселератори та інкубатори сприяють створенню повного інноваційного циклу — від ідеї до реалізації. Міжнародна співпраця у сфері ІКТ, обмін технологіями та участь у глобальних стартап-мережах відкривають для України додаткові можливості на шляху відновлення. Крім того, варто наголосити на потребі адаптації міжнародного досвіду до українських реалій. Запровадження успішних моделей антикризового управління, перевірених у країнах з подібним досвідом, може значно підвищити ефективність відновлення. Необхідно забезпечити системну координацію між державними органами, бізнесом та освітніми установами задля формування екосистеми інновацій. Особливу увагу слід приділити розвитку людського капіталу як рушія технологічних змін.

Таким чином, інноваційне підприємництво у сфері ІКТ може стати основою для економічного відродження України, якщо антикризове управління буде орієнтоване на довгострокову перспективу, модернізацію, інтеграцію сучасних технологій та активну участь держави.

Література

1. Кшетрі Н. Блокчейн і цифрова економіка: можливості для реконструкції в постконфліктний період //Журнал економіки інновацій та менеджменту. 2023. Т. 41, № 2. С. 87–102. DOI:<https://doi.org/10.3917/jie.pr1.0087>.
2. Світовий банк. Роль ІКТ в економічному відновленні постконфліктних країн. Вашингтон: Видавництво Світового банку, 2024. : URL:<https://www.worldbank.org/en/topic/digitaldevelopment>.

3. МакКінзі енд Компані. Цифрова стійкість: як технології забезпечують стабільність бізнесу. Звіт Глобального інституту МакКінзі. 2025. URL : <https://www.mckinsey.com/mgi/overview>.

УДК 330.675

Покальчук О. К., здобувач PhD
Пузирьова П. В., д.е.н., професор
Київський національний університет
технологій та дизайну

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ТА РОЛЬ СТРАХУВАННЯ В РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ПІД ЧАС ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Сучасний етап розвитку України характеризується необхідністю швидкого повоєнного відновлення економіки, що вимагає активізації інноваційного підприємництва як ключового чинника економічного зростання та модернізації. Антикризове управління дозволяє системно підходити до подолання економічних викликів, спричинених війною, та створювати умови для сталого розвитку бізнесу, що передбачає прогнозування криз, формування резервів, управління ризиками та реалізацію програм стабілізації [1].

Одним із перспективних інструментів у цьому процесі є страхування, яке виконує як захисну, так і стимулюючу функцію: з одного боку, воно мінімізує фінансові ризики, а з іншого – підвищує довіру інвесторів до інноваційних проєктів, сприяючи припливу як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій [2]. Інноваційне підприємництво в умовах повоєнної України стикається з низкою бар'єрів, серед яких – невизначеність правового поля, інфраструктурні руйнування, обмежений доступ до фінансування, нестача гарантій безпеки. У цих умовах страхування інвестицій, майна, відповідальності та ризиків у нових технологічних секторах, таких як ІТ, оборонні технології, агроінновації, відновлювана енергетика, може стати важелем підтримки стартапів і малих підприємств [2].

Антикризове управління передбачає програмно-цільовий підхід, у межах якого розробляються стратегії з чіткими механізмами реалізації. Інтеграція страхування до таких програм забезпечує додаткову стабільність для бізнесу. Зокрема, державна підтримка може включати часткову компенсацію страхових внесків, державні гарантії для інноваційних підприємств, а також створення спеціалізованих страхових фондів для високоризикових інноваційних проєктів [1]. Важливу роль відіграє і співпраця з міжнародними фінансовими структурами, такими як Світовий банк, Міжнародна фінансова корпорація (IFC) тощо. Ці організації не лише